

נשם אמרים

דברי אלוקים חיים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שיעור צספה"ק צני-יששכר, ליל שישי פרשת תשא, ט"ז באדר, תש"פ

הנה ימים באים נאום הוי"ה:

דברות חיזוק והתעוררות נוכח נגיף הקורונה המתפשט בעולם כולו

בהלה באה לעולם

משיח צדקנו כבר ניצב בפתח. הנה זה עומד אחר כתיבוננו. המצב הנוכחי מעיד על כך. הנה, אפילו אותו ראש הציוני (העומד בראש הממשלה) כבר מתבטא במילים 'בעזרת השם', ואם הוא כבר מתבטא כך ומזכיר שם שמים, אות הוא שהמצב אכן בכי רע עד כי באו מים עד נפש.

וכמוכן מן החובה להדגיש שצריכים וחיבים להיזהר ולהישמר על פי כל כללי הזהירות והניקיון (היגיינה בלשונם) כפי אשר מזהירים הממונים על הבריאות. ונשמרתם מאד לנפשותיכם. וכפי שפורסמו מילותיו של הגה"ק רבי עקיבא אייגר ז"ע אשר כתב בתשובותיו כאשר פרצה מגיפה במדינת מגוריו.¹

א. מרנא רבי עקיבא אייגר ז"ע, יצא אז במכתב חוצץ בו הוא מצווה לשמור באדיקות על ההוראות הממשלתיות ואף מציע הצעות אכיפה: "לחוש שלא ידחקו אנשים יותר מהסך הנ"ל לבוא לבית הכנסת" - כתב גאון ישראל - "אפשר על ידי עמידת שומר מפאליציי (שומר משטרתו - י.י.) להשגיח בזה שמאחר שיש כבר כפי המספר, אל ינחו לאחר לבוא לשם עד אחר שישלימו הם..."

ברם, חרף ההוראה הברורה לשמור ולהסכית לכל ההוראות המחייבות לשמור על הזהירות, מן הנכון גם לציין שהקורונה אינה מגיפה, גם שפעת אינה מגיפה אולם שפעת אכן יכולה להיות מסוכנת ובני אדם רבים מתים מדי שנה מנגע השפעת, אולם הקורונה אף בכלל שפעת אינה. אמנם אנשים מתים בעטייה, אולם אנשים עלולים לנפוח נפשותיהם גם כתוצאה מעקיצת דבורה, ובני אדם בשעתו מתו ממחלת החולירע למרות שהיא היתה שלשול מעיים (בויר שבערין) ובדרך כלל מי שסובל מכך במעיניו אינו נתון לסיכון מיתה וקבורה.

וכאשר בהלה שכזו מתרחשת ובאה לעולם, מן הנכון להזכיר את אמרתו של אביר המוסר, הגה"ק רבי ישראל סלנט'ער ז"ע, שהיה קדוש עליון. קרה וצינון תקף את אותו גאון וקדוש והוא היה מיצר ודואג על כך. מקורביו שראו לצערו ורוב פחדו, ציטטו לפניו את מאמרו הכתוב 'צינים

האנון ז"ע אף מוסיף להדריך איכה להשיג שמירה רוחנית עילאית: "לומר אחר התפילה ערב ובוקר תהילים איזה מזמורים... ואחר כן הנוסח 'אל רחום שמך, עננו ה' עננו, מי שענה' וידי רצון' אחר תהלים... ולומר בבוקר ובערב אחר פרשת התמיד בציבור כל נוסח פרשת הקטורת 'אתה הוא שהקטירו וכו'..."

בכולם פוגע הנגיף, ושנשים בשנת העיבור או ילדים שלא הגיעו לגיל תשע, הקורונה פוסח מעליהם. והנה נזוזה דעתם ואפילו כאן בארץ הקודש יש כבר כמה וכמה ילדים צעירים אשר נחלו במחלה זו, ויש גם תינוקות בני יומם שנולדו עם מומים כאלה ואחרים מאחר ואימם נדבקה במחלת הקורונה. לאחר מכן החליטו וענו ואמרו שאין נגיף הקורונה מסוגל להחזיק עצמו בתנאים של חום ומיילא כאשר יבואו ימי הקיץ הוא ידעך ויסור עד שילך לגמרי. והנה אנו רואים במדינות שמוג האוויר שם הוא של קיץ, חום ושרב ועדיין רבים הם הנופלים שם בנגף הקורונה (כמו אוסטרליה, ברזיל, ניו זילנד, ארגנטינה ועוד). הרי לנו עד כמה עמוק הוא הבלבול וחוסר הוודאות.

הבלבול הגדול הזה והעדר הדעת גם אצל החכמים יודעי העיתים, מזכיר לנו את המסופר בגמרא על עת חורבן הבית ששררה אז בעולם בחינה של 'משיב חכמים אחר'. במידה מסוימת, הפחד מפני העדר החכמה וההבנה בכל הקורה בסביבת הקורונה, מבעית עוד יותר מאשר הנגף עצמו. כי רואים בחוש שמן השמים סותמים את עיני חכמים לבלתי ראות מה צריך באמת לעשות לעת כזאת.

אמירת פיטום הקטורת

כולם עסוקים בלהנחות את הקהל בהנחיות שונות לגבי השמירה והזהירות, שלא לגשת איש ליד רעהו עד מרחק של מטרים ספורים, לא לדבר בקירוב אחד לחברו ולחטא את הידיים חטיו אחר חטיו, אך מפספסים הנחיות חשובות שיכולות להציל את המצב.

הסגולה העצומה של פיטום הקטורת על מנת לעזור מגיפה, ידועה ומקובלת. וצריכים להודיע לקהל את אשר כתב מרנא האר"י הקדוש, שלמרות שבדרך כלל בסיום אמירת פרשת הקטורת, אומרים את הפסוקים 'ה' צבאות' וכו' ו'אתה סתר' רק פעם אחת, הרי שכאשר מגיפה באה לעולם, צריכים להשליש ולומר שלוש פעמים את פסוקי 'ה' צבאות' (כפי שרבים נוהגים גם בירת ימות השנה) ולהוסיף גם פסוק של 'אתה סתר לי מצר תצרני' לשלוש פעמים.

ויתירה מכך, יש סדר מיוחד של פיטום הקטורת מסודר לעתות מגיפה. סדר שלם של אמירת הקרבנות, אמירת שבע פעמים 'יושב בסתר', למנצח, פרשת המגורה. ואת הדברים סידר הרה"ק האוהב ישראל מאפסא ז"ע על פי נוסח קדמון בן שבע מאות שנים, ומדוע לא מנחים את הקהל להקפיד על הדברים הללו שביכולתם לומר למלאך המשחית הרף. או לעורר ולהנחות את כולם לומר פיטום הקטורת גם בתפילת המנחה, ולא להתחיל את התפילה ב'אשרי יושבי ביתך'. על כל אלה לא שמעתי שמעוררים,

פחים בדרך עיקש, שומר נפשו ירחק מהם, ודרשו בגמרא (בבא מציעא קו, ב) ש'הכל בידי שמים חוץ מצינים פחים'. השיבם רבי ישראל ואמר: 'הכי חושבים אתם שמהצינה אני מרתת? מפחד אנכי מה'בדרך עיקש' שהכתוב מחשיב אותי, בכלל חולי הצינה, במי שהולך בדרך עיקש ושגה מדרך הישר והטוב. על דא ודאי קא מרתתין ידי'. ודבריו אלו של אביר תורת המוסר צריכים להיות חקוקים ודבוקים בלב, במיוחד בימים כאלה.

על כן מן הנכון להביע את אשר על לבבי בעניין זה של התפשטות נגיף הקורונה. אמנם כן, מאחר והדברים נאמרים בפרהסיא, אקמץ במילים ולא אוכל להגיד את כל אשר יש בלבבי כי אם כיהודה ועוד לקרא. תן לחכם ויחכם עוד.

משיב חכמים אחר

כאשר נושאים עין ומביטים על המתרחש בעולם, אי אפשר שלא להזדעזע בלבב פנימה. ואין הכוונה למקומות נידחים אלא על מדינות אירופה שהנאורות היא נר לרגליהן. הדוגמה המובהקת היא מדינת איטליה, מדינה אשר היא מהחדשות והמפתחות בין מדינות העולם, בסדר הצלחת הכלכלה של מדינות העולם, מקומה היא המקום החמישי או השישי, ומתגוררים בה כשישים מיליוני נפשות. מדינה מתוקנת לכל דבר.

והנה שורו נא והביטו במתרחש שם, נורא נוראות:

הרופאים מחזיקים בידיהם את ההחלטה מי לשבט ומי לחסד, מי לחיים ומי להיפך. הלא אין די מכוונות הנשמה החשובות לחולים הקשים בקורונה, בבתי החולים. יש בתי חולים שיש אצלם שתיים ושלוש מכוונות כאלה ואילו בבתי הרפואה הגדולים והעשירים יש אולי כעשר מכוונות, לא יותר ואולי פחות. אין אפשרות להציל את כל החולים המגיעים אל שערי בתי החולים, אלא צריכים לבחור ביניהם ולהחליט מי מהם יזכה להתחבר למכונה כזו וחיוי יינצלו ומי יושלך לאבדון ולנפוח את נפשו. עומדים רופאים ומחליטים מי חי ומי לא. מסננים את החולים. ומחליטים, למשל, שאם יש שני חולים, אחד שהוא מבוגר או יש לו מחלות קודמות כמו בלבבו או משום עודף משקלו, ומאידך יש חולה צעיר בשנות השלושים לחייו, הם מחליטים להציל את הצעיר שיש לו יותר סיכויי החלמה ולהפקיר את המבוגר בהפקרת חיי.

גם הרופאים עצמם אינם יודעים לשות עצות בנפשם והם נוכחים באפסיות כוחם. בתחילה התייחסו לנזק הקורונה כנזק הקירור בלבד, כמי שמתקרב בגופו, לאחר מכן הבינו שלא כן. משך חודשיים תמימים הם טענו בלהט שלא

בחוסר מעש ובהפקרות. כמה מבהיל אפילו לחשוב על כך. כמה יש לנו לפחד מהנוק הרוחני שהשכים לפתחנו בפתת פתאום.

כך מסובבים הילדים ברחובה של עיר ובחוסר מעש. והכלל הידוע שכללו חכמי התלמוד, אומר 'הבור ריק אין בו מים' - אבל נחשים ועקרבים יש בו, כי כשאין מים, מופיעים הנחשים והעקרבים. וכלל זה הוא אמת לאמיתה ויכולני להישבע בנקיטת חפץ עד כמה ראיתו מתקיים פעם אחר פעם מבלי שיפול ממנו דבר. וכעת כשהתלמידים מסתובבים 'בלי מים', בהעדר לימוד, הם נופלים לסכנת 'נחשים ועקרבים יש בו'. וזאת למודעי שאף אחד עוד לא הפך ל'שייגען' על ידי הישיבה בבית המדרש, ומאיך אף אחד לא נותר 'ערליכער איד' על ידי שוטטות בחוצות. המצב הוא נורא, מחד גיסא מדובר בדבר שיש לו סברא, אמאי לשלוח את הילדים לבתיהם, מאיך, לא שייך להפוך סדרי עולם שכל אב יבין שניקון הספרים לפסח בוער פחות מאשר לשבת עם בנו מדי יום וללמוד עמו תורה. מדובר על נזק גדול מאד אשר סופו מי ישרוני?

בלבול חובק זרועות תבל

מאיך, הבלבול השורר הוא גדול מאד. וכפי שאמרנו, העדר החכמה והתבונה הוא מופלא עד בלי די. הלא אם היו חושבים במעט שכל, היו יכולים למנוע מהקורונה וכל שום וחניכא דאית ליה, מלהגיע לשערי ארצנו הקדושה. אם כאשר בתחילת ימי ההתפרצות, לפני חודשיים ימים, כאשר השמועות הגיעו מסין וסיפרו על הנגיף המתפשט, היו נועלים את שערי הכניסה, אין יוצא ואין בא, הרי שהקורונה לא היתה בכלל מגיע לכאן, ונס יגון ואנחה ולא היו כאן חולים בכלל. אבל השכל נעדר.

גם הבלבול השורר גדול הוא. כי כאשר ראו את ההתפשטות הגדולה, יצאה ההוראה הברורה שאין להגיע אל בתי החולים למי שחש שחזמו עולה והוא חושש לעצמו שמא נדבק בנגיף הידוע. וכל מי שאינו חש בטוב, עליו להתקשר עם מד"א והם ישלחו אנשים אל ביתו לבדוק אם חולה הוא חלילה או שמא זכאי הוא בד"ן הקורונה. והנה כעת בדרכי התקשר אלי יהודי שהוא אינו חש בטוב והוריתי לו לפנות

^ג מאיך גם אי אפשר להתחכם וללכת נגד החוקים והכללים. רק ביום זה, קנסו בני בתי מדרש בית-שמש המשמיכו להשתמש במגבות ציבוריות, כל אחד מהם קיבל קנס של חמישה אלפים שקלים. ובאלמות הנישואין סוגרים את השערים וסופרים רק חמישים איש מכל ^ד (משך השבוע מאז דבר י"ק מן אדמו"ר שליט"א כבר הלך המצב והתאזר חמור מונים כפי שכל אחד נוכח ורודט) וכל מי שמפר את החוק כבר לא מוסתפקים בקנסות, אלא אוזקים אנשים ברחובה של עיר ומטילים אותם במצער. על כן לא עת התחכמות היא העת הזאת.

אלא מעוררים לרחוץ ולחטא את הידיים, והאמת שהנכון היה להורות לחטא ולנקות את כל הגוף כדין הלכות נקיות, לא פעם אלא פעמיים מדי יום, ולכן לא די שאין מן הנכון לעול את שערי המקוואות, אדרבה, צריכים לפתוח את שערי בתי הטבילה ואף להתיר בהם הכניסה חיים אין כסף שעוד ועוד בני אדם יחטאו נפשם וגופם כיאות.

קול התורה נעדר

ועיקר העיקרים כאשר רוצים למנוע מגיפה מנחלתנו ולדחות את השטן המשחית, הוא על ידי לימוד התורה הקדושה, התורה מגנא ומצלא והיא מרבה חיים. אשר על כן אנו רואים את כל התחבולות אשר מחבל היצר הרע, הוא השטן המשחית, להמעיט ככל האפשר את לומדי התורה בעולם.

נחרדתי (ותיבעת) נפשי עד למאד בדרכי הנה, כאשר שמעתי שההוראה היא לסגור את כל בתי הלימוד מתלמודי התורה והישיבות הקדושות. כמה מבהיל הדבר. אבטא את כאב ליבי במוצהר בפני ספר קדוש הפתוח בפני ואומר שירא אנוכי יראה רבה ממצב זה, כי מי יודע כמה אסון יכול להגיע על ידי מיעוט לימוד התורה, ישמרנו האלוקים שלא נמצא פגרים מתים ברחובות העיר במיעוט כוח התורה אשר דוחה את השטן המשחית מלהיכנס בתוכנו.

איך נוכל לעצור בעד המשחית אם לא יהיה לנו את זכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן. איך נוכל למנוע מגיפה מנחלתנו בלא הבל פי תורתם של בחורי הישיבות הקדושות, הישיבות הצעירים והישיבות הגבוהות. איך נוכל לומר לשטן הרף מבלעדי תורתם של אברכי הכוללים אשר התורה היא לחם חוקם והם מלינים עצמם באהלי תורה. תורה מה תהא עליה? עולם מה יהא עליו? נורא נוראות?

ומלבד עצם האסון הגדול בהיעדר קול התורה בבתי המדרשות, יש גם אסון רוחני וחיוני לכל תלמידי תלמודי התורה והישיבות אשר יסתובבו בהפקרות בהעדר מסגרת מתאימה. הדברים אולי נשמעים כמו דבר הלצה מרירה, אולם כך בדיוק הם פני הדברים - שכן הילדים נמצאים בבתיהם מפריעים לאימותיהם בניקיונות לקראת חג הפסח הקרב ובא, האימהות מתמלאות חמה ואבות ואימהות נכנסים לכלל ויוכחו מי ישמור על הילדים ושולם הבית מתדרדר לעברי פי פחת. האבות פונים לתפילה והאימהות עוסקות בתשר"ק של ניקיונות הפסח והילדים מסתובבים

^ב בדואק אני מוכיז את היעדר תורתם של בעלי הבתים הקובעים עיתים לתורה שכן הם המה בעלי אחריות מספקת וללא ספק הם ילמדו את הלימודים הקבועים גם ללא מסגרת. מה שאין כן בחורים ותינוקות של בית רבן, הצעירים מסגרת שתחזיק אותם בכוח התורה.

המלחמה, בשעותיה במחנה ההשמדה אושוויץ, מקום ההרג של השטן הנאצי, הגיעו הרשעים ואמרו שהם רוצים לקחת קבוצת אנשים משוהי המחנה על מנת שיפנו לעבוד באחד המפעלים שלהם. כולם רצו להיות חלק מאותה קבוצה, שכן מי שהיו צריכים לו, היה לו כמו ביטוח חיים שלא ירצחוהו נפש, על כן נעמדו כולם בשורה ארוכה והרשעים הארויים יימוז זכרם החלו למנות יהודים, גופים מוכים ושלדי עצמות, ולקחת אותם לקבוצה הנבחרת.

גם אותה נערה נעמדה עם כולם בשורה, וכאשר הגיעו אליה, סיימו את הספירה והיא נשארה עם אלה הנותרים במחנה ויש להם סיכון גבוה יותר להירצח על ידי המרצחים, חיות האדם. אולם ברגע האחרון אחד מן הקבוצה היה צריך לצאת ממנה ולהיותו במחנה, לכן פנו אל הנערה, שעמדה ראשון בתור, ושאלו אם היא חפצה להצטרף אל הקבוצה. הנערה למדה לעצמה שהנה ראתה שרצון ה' שהיא תישאר, על כן היא לא נספרה מתחילה, ואם כן היא נכנעה לרצון הבורא להיותו במחנה ואמרה שאינה רוצה להצטרף. סופם של דברים שאותה החלטה הצילה את חייה, שכן בצאת השיירה מן המחנה אל מפעל העבודה, תקפו החיילים האמריקאים את השיירה וכל היהודים שבשיירה נהרגו עד אחד. כך, על ידי שמסרה דינה לקונה, היא זכתה וחייה נתנו לה לשלל והיא זכתה לצאת מהמלחמה הנוראה כשהיא בין החיים.

את הכלל הזה עלינו ללמוד. אכן, יש לשמור את כל החוקים והכללים שקבעו, כי מחויבים אנו ונשמרתם מאד לנפשותיהם. מאידך, עלינו עדיין להישאר בתמימות וביישוב הדעת. לתת לריבון העולמים להוביל אותנו ככל שירצה. לא להתעקש ולא לעשות פעולות יתרות. אלא ללכת בתמימות ולמלא את חדרי הלב באמונה טהורה ואיתנה. כי עיקר העיקרים בעת הזאת הוא להתחזק באמונה פשוטה שאין עוד מלבדו והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים.

בייחוד אמורים הדברים נוכח התעוררות הגאולה שיש כעת, כאשר אנו מצויים בתקופת זמן של בין גאולה לגאולה, בין חג הפורים המספר את גאולת ישראל מידי המן רשע לבין גאולת חג הפסח, גאולת מצרים. והימים מסוגלים מאד לגאולה, כמו ביחוד כאשר אנו רואים בעיניים מוחשיות איך כל הכללים וכל הסימנים שנתנו חכמים לזהות את 'דור שבן דוד בא', מתקיימים במלואם, ואפשר להאריך בדברים אריכות יתירה.

יהודים, זמן הביור הגיע, הביור האחרון לפני ביאת המשיח. הזמן של להיטהר כיאות, כקדושת שבת פרה אליה אנו מתכוננים ובאים. ורואים זאת בחוש גם במה שקורה בממשלה, כאשר אי אפשר להקים ממשלה, ואמרת זאת

אל מד"א ולבקש מהם שיבואו לביתו לבדוקו והוא חזר אלי וסיפר לי שבמד"א אמרו לו שמרוב עומס הבקשות אינם יכולים לבוא אליו, אלא יפנה אל בית החולים או קופת החולים. כך הוא המצב כעת, מצב של בלבול השורר ואינו מש. בלבול שיש לו תחילה אך אין אדם יודע את סופו.

גם במצב הפרנסה, המצב אינו בכי טוב. כל העוסקים במלאכת החינוך שולחו לבתייהם בלא פרנסה נאותה, אליהם מצטרפים גם יתר העובדים אשר אינם יכולים להמשיך במלאכתם. במצב כזה לא יהיה מי שיתרום צרכי קמחא דפסחא כי כולם יהפכו לפושטי ידיים לבקש הב לן למיכל, הב לן למישיתי. המצב הוא נורא ואיום והמצב יימשך כך עד אשר יראה הקב"ה שאכן כבר הגיעה עת גאולה. על כן מי שעניינו בראשו ממהר להצטרף אל עובדי ה' ולשוב בתשובה שלימה בימים כאלה, טרם יהיה מאוחר מדי.

יושב אני ורואה את המצב, כאשר אין לך יום שאין קללתו מרובה משל קודמו. הלחץ זו הדחק רק גובר ועולה ואין איש שם על לב. המתינו עוד שבוע ימים ותראו עד כמה המצב הוא לא פשוט בכלל. המתינו שבועיים ותראו איך הציבור כולה גועה בכייה על המצב הנורא. זה הזמן להתעורר בתשובה שלימה, לתקן את מעשינו ולשוב אל אבינו שבשמים כי חנון הוא ומרבה לסלוח.

לתת עצמו בידי הקב"ה

נוכח המצב והבלבול הגדול, שואלים אותו מה לעשות ואין לנהוג.

לכך אקדים ואספר מעשה מימי הבלבול בשנות הזעם, בימי מלחמת העולם השנייה, כאשר אחינו בית ישראל באירופה הועמדו לדין כליה, רחמנא לשיזבן. בתחילת ימי הרעה, בשעות של הרה"ק מבעלזא זי"ע בגטו באכנאי, היתה נערה אשר היתה מדי יום דואגת במסירות נפש עבור מעט קמח שיהיה להכין את מאכל הדייסה בו קיים הרה"ק את גופו הטהור והדל. וטרם נסע הרה"ק מן הקודש בדרך בריחתו אל ארץ הקודש, ניגשה אליו הנערה וביקשה לקבל את הבטחת הקודש לזכות להינצל מגיא ההריגה ולעבור את המלחמה הנוראה בשלום. הרה"ק השיב לה, שהוא יכול לברך אותה אולם להבטיח לא יוכל לה. אולם כך הורה לה: 'את עשי וחיי, בכל אשר המלחמה תולך אותך, הניחי לריבון העולמים להוביל אותך, מבלי להתערב ומבלי להתעקש'.

אותה נערה שמרה מכל משמר על הציווי שקיבלה מפי הקודש. במהלך כל המלחמה היא נתנה לריבונה להוביל אותה, כל אשר קרה עמה, היא קיבלה בפשיטות, מבלי להתעקש ולנסות לשנות את המצב. לקראת סוף

מהלכים המזיקים ומלאכי החבלה, ומי שעיינים טהורות לו הוא רואה אותם, את המלאכים המסתובבים וחרב פיפיות בידם, להדביק בחרונם עוד ועוד בני אדם.

אמרתי ואומר שוב, מי שמקפיד הקפדה יתירה לאכול רק אוכל כשר, לא ייזוק במחלה גם אם חלילה יתדבק בה. כך יש לי בקבלה ולא אוכל לפרש מאין ומהיכן. ועדיין אשנן ואומר שאין הדבר בא לומר שאפשר להקל בכל כללי הזהירות שצריכים לנקוט, חלילה, צריכים להמשיך להיזהר מאד מאד, בפרט שהמצב העולמי הוא בכי רע.

עוד דבר שיש לנו ללמוד ממדוי הקורונה שהתרחשה ובאה עלינו, הוא כהמשך לאמרתו הידועה של החפץ-חיים ז"ע, שהתבטא בשעתו על ההתפתחות הטכנולוגית כאשר המציאו את הפוטוגרפיה ואת הטלפון, שאמר שהקב"ה הביא את ההמצאות הללו לעולם על מנת לחזק את האמונה וללמד בני אדם בצורה מוחשית שיש 'עין רואה' ו'אוזן שומעת', שאפשר לדבר כאן ושומעים זאת מרחוק ומכך נלמד על העולם העליון בו שומעים ורואים בכל תנועה ודיבור של האדם. הכל נשמר למעלה. ועדיין בשעתו לא היתה דוגמה מוחשית על המשך המשנה 'וכל מעשיך בספר נכתבים' עד שהגיעה הקורונה ותוצאותיה ולימדה אותנו אמונה, כי אנו רואים שכל מי שהוא חולה במחלת הקורונה, מיד נטפלים אליו ומושיבים אצלו כמה אנשים השואלים וחוקרים אותו בדיוק היכן היה, היכן נסע, עם מי דיבר ולמי הושיט ידו, האם נסע באוטובוס, באיזה אוטובוס, מי יש לפניו, היכן עצר, היכן שהה. כל המעשים בספר נכתבים. הכל נכתב, הכל נרשם והכל מתפרסם לכולם - זוהי דוגמה מוחשית לכך שגם בעולם העליון כל המעשים נכתבים בספר וכל תנועה שהאדם עושה, הכל מתועד, הכל כתוב ורשום וחתום.

מידת הדין לא נתבטלה

לאחר הקדמה זו על הדברים הבעורים במשנת הזמן. נפנה ונלמד כדרכנו מדבריו הקדושים של הבני יששכר ז"ע, ללמוד מהם דעת. ונלמד במאמרים לחודש סיוון, מאמר ה', מעלת התורה, אות י"ט.

כך כותב הבני יששכר קדישא:

ובאמונת הלזו מחוייבים אנחנו להאמין גם בנידון אריכות הגלות החור הזה, הגם שכפי הנראה מדברי הנבואה הכותב המקונן באיכה 'ב' היום דו"ה', נגזר הגלות רק עד סוף אלף החמישי המכונן אל הספירה החמישית מעשר ספירות, היא ספירת הו"ד אשר נהפך וכו'... ובכר עברו עידן ועידנים ואנחנו לא נושענו, ולא עוד, אלא שבאלו תת"פ השנים של האלף

ואומר זאת שוב, לא תהיה כאן עוד ממשלה. הממשלה הבאה שתיכון כאן בארץ הקודש תהיה ממשלתו של מלך המשיח אשר בהדרתו יופיע ולו יקתה עמים, המלוכה והממשלה לחי העולמים, מלך על כל הארץ.

הן הם הימים בהם האילים בכל העולם כרות יכרתו. כל האילים וכל המעצמות מתפוררים והופכים כחלום יעוף וכאבק פורח. אלו הם הרגעים בהם אנו צריכים להיאחז בעוגן האמונה, כטובע האוחז בקרש הצלתו. יעזור השי"ת וישמרנו בשמירה מעליא. צריכים להתחזק באמונה מחד, ומאיך לשמור מאד על הילדים והצאצאים הנמצאים בבית, שיישמרו בשמירה מעולה, שמירה על גבי שמירה, חותם על גבי חותם. עדי נזכה בקרוב שירחם הקב"ה על פליטת עמו.

לשמור כשרות ולהקפיד על הכללים

כפי שכבר אמרנו, צריכים להישמר ולהיזהר בכל כללי הזהירות, במיוחד שחכמי ישראל בכל הדורות לימדו אותנו כמה צריכים להיזהר בשעת נגף. בגמרא במסכת פסחים מציינת שיעקור אדם רגליו ממקום שמגיפה משתוללת בו. כך גזרו גם גדולי וחכמי ישראל בעת שמגיפת החולירע השתוללה במלוא עוזה, שגזרו שלא יתכנסו בני אדם בכינוס גדול, כי מקומות ההומים בבני אדם רבים, המה מקומות קלה בהם אפשר להידבק במגיפה ובנגיף, רחמנא ליצלן.

אמנם מקווה טהרה אינו בכלל, כי אינו מקום כינוס והתכנסות למשך שעות של אנשים רבים, למקווה מגיעים במהירות ובחפזון, נכנסים, טובלים ויוצאים. אדרבה, המקווה והשטיפה וההדחה רק מועילים להישמר בניקיון מפני הנגיף. אולם בתי כנסיות ובתי מדרשות בהם מתכנסים אנשים לשעות רצופות של לימוד ותפילה, בהם צריכים להיזהר שלא לשהות בקבוצות גדולות כי אם בקבוצות קטנות. הזכרנו את מכתבו החרף של רבי עקיבא אייגר ז"ע בשעת המגיפה בסביבתו, שהיתה בפולין שתחת מלכות עסטרייך באותה שנה, והוא מצווה שחייבים לקיים את דבר המקוון המצווה שלא יתאספו יותר מחמשה עשר בני אדם בכפיפה אחת, ועל כן יש לחלק את התפילות לקבוצות קטנות, הוא אף מוסיף שהקהילה היהודית תמנה את השוטרים המקומיים לדאוג שאין התכנסויות יתירות של למעלה מחמשה עשר איש בבת אחת, כפי התקנות.

צריכים לדעת שלא מדובר בזיהום או נגיף, זה הכל רק כסות עיניים גשמית, אלא על פי האמת הקורונה היא משלחת מלאכי רעים, מלאכי חבלה ההולכים ומזיקים את כל הנקרה בדרכם. על כן צריכים גם להיזהר שלא להתהלך בצידי הדרכים כפי שלימדונו רבותינו שבצדי הדרכים

ובמה קיצים מבוארים בוזה"ק ונספרים הקדמונים בעלי רוח"ק האמיתיים וכבר עברו.

ונעצור להתעכב על קץ אחד מאוחר שניתן על ידי הרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף מפולנאה ז"ע, אשר מרמז על הכתוב כי תש"א את ראש בני ישראל ונתנו איש כופר נפשו בפקוד אותם, ומכאן מרמז ששנת תש"א הוא שנת ה' אלפים תש"א הוא זמן המסוגל 'בפקוד אותם' להיפקד בישיעה ורחמים. ולבסוף מה היה באותה שנה נוראה, באותה שנה פלשו הרשעים לאוקראינה והחלו לרצוח את יהודיה. לא די שלא ראינו גאולה באותה שנה אלא נוספה גלות על גלות ומדווח על מדווח.

ממשיך הבני יששכר קדישא:

והנה יתבהר הרעיון נראותו כל זאת, כי כאשר מתבוננים באלו הדברים האמורים, אודות הגלות המתמהמהת ובאה למרות שכבר הגיע האלף החמישי, יכולים ליפול לייאוש הבא מתוך פחד ודאגה מכרסמת. אולם לא כן היא הדרך אלא **אמנם כי בן מחויב האמונה על פי התורה והנבואה להאמין בהשי"ת שהוא כל יבול, אפילו בן הפכיים שאין השכל יבול לחייב** - כלומר, גם מה שנראה משולל היגיון, עלינו להאמין בכך. וכמו כן חייבים אנו להאמין שבכל יום ויום עתיד מלך המשיח להגיע, כי **ע"כ אנו מחויבים להאמין בביאת משיחנו במהרה בימינו, גם מחויבים אנחנו להאמין בדברי הנביאים והחכמים אשר כתבו קיצים ברוח קדשם הגם שכבר עברו, ולדוגמה, עלינו להאמין באמיתות נבואתו של האור החיים הקדוש שהתנבא על שנת תרס"ו שתהיה שנת גאולה, למרות שבפועל עדיין לא זכינו שכן דוד יבוא ויגאלנו. ולכאורה איך יצדקו ב' אמונות הללו, אלא על כרחך ישנו באפשרי בחיכוך של השי"ת לקיים בהכחשתו במהרה בימינו, ובוודאי יבוא משיח וגם דברי החכמים שנתנו קיצים יתקיימו, מאחר אשר רוח ד' דבר נש, ואת אשר ניבאו, לא מעצמם ומדעתם ניבאו, אלא ממה שהנתת אותם דעת שמים כגון מה שמבואר במדרש הנעלם שהנאולה ותחיית המתים בשנת ת"ה, ולמרות שבפועל לא ראינו לגאולה שבאה באותה שעה, עדיין עלינו להאמין שבבוא היום נראה איך קץ זה מתגלה.**

וכי גאולה היתה אז, הלא באותן שנים, ת"ח ות"ט, ידעה האומה היהודית את אחת התלאות הגדולות ביותר. על פי החשבון המובא בספרי קורות דברי הימים, למדים על כך שכמיליון יהודים נטבחו באכזריות באוקראינה ובפולין בגזירות ת"ח ות"ט. והיתה זו רק אחת מן הפורענויות של האלף האחרון. קדמו לפורענויות אלו, הפורענויות

החמישי שנוספו על הגלות כאשר עדיין אין בן דוד בא, רק באו צרות נוראות על בני ישראל אשר אי אפשר לתארם ולשערם. והדברים מקבלים ממשות מיוחדת בימים הללו עם כל הטלטלה והבלבול השוררים בעולם.

על אודות תלאות הגלות, מן הנכון להזכיר דברים נוראים ומשוממי לבב אשר כתב זקה"ק הרה"ק הישמש משה ז"ע (מסכת מגילה, עסיס רימונים), כשהוא מביאר את לשון הכתוב במגילת אסתר: "ותכתוב אסתר בת אביחיל" שבכתבת המגילה כותבים את אות ת' של ותכתוב ואת ח' של אביחיל כאותיות גדולות. ולכאורה אמאי הגדילו את האותיות הללו.

אלא מבאר, שהלא בימי מרדכי ואסתר נגזרה הגזירה הנוראה להשמיד, להרוג ולאבד את כל עם בני ישראל. ואף שאמנם הגזירה היתה רק על מרבית יהודי העולם, שנאמר בפירוש שמדובר דווקא ב'מלכות אחשוורוש' ולא על כולם, אבל המציאות היא שכאשר טובחים בבני ישראל במקום אחד, משתלבים גם שונאי ישראל במקומות אחרים לטבוח בהם ללא רחם, חלילה. הרי שהיתה זו גזירה נוראה אשר נגזרה מן השמים על הכלל כולו. וכאשר יורדת מידת הדין ונמתחת לעולם, היא אינה בטילה עד אשר תיפריע. ואמנם מרדכי ואסתר דחו את הגזירה הנוראה, אולם עדיין לא התבטלה כליל, אלא נדחתה מיום ומשנה לשנה.

במהלך הדורות טבחו ורצחו בבני ישראל ללא רחם, הכל מכוח אותה גזירה שלא נתבטלה כליל. אולם מציין הישמש משה ז"ע שאכן אינו יודע היכן כל גזירה וגזירה רעה שסבלו ממנה בני ישראל לאורך הגלות מרומזת בפסוקי מגילת אסתר, אולם הוא יכול להצביע על רמז אחד, הוא הרמז האמור של שתי האותיות הגדולות היוצרות יחדיו את מניין שנת ת"ח בו החלו פרעות ת"ח ות"ט ובהם רמזים הגזירות הנוראות שהיו אז. ולא פסקה אז מידת הדין אלא המשיכה ללא רחם, ולפני פחות מכאן שנים התנקמה מידת הדין בעת חורבן יהדות אירופה כאשר מיליוני יהודים נרצחו לאחר שעברו מכאובים קשים ותלאויות קשות ואכזריות.^ד

להאמין בכל הקיצים הנקובים

ממשיכים אנו ללמוד לשון קדשו של הבני יששכר: **וכבר עברו עירן ועידינם ואנחנו לא נושענו, וגם כמה**

ד נרצחו באותן שעות אימות כשמונה או תשעה מיליוני יהודים והמספר שנוקטים בדרך כלל של ששה מיליוני יהודים שנרצחו, אינו מספר נכון. ונוראים הם המספרים של יהודים רבים כל כך אשר נרצחו באכזריות על קידוש שם שמים.

הטהורה. ובסוף הקב"ה חילצם מן המיצר, הוציאם ממוות לחיים. ורבים הם שהמשיכו להחזיק בפלך האמונה הטהורה ולמרות כל מה שעברו בשתיית כוס התרעלה עד תומה, עדיין המשיכו וממשיכים להתדבק במי שאמר והיה העולם.

לא בכדי ידועה אמרתו של דודי הרה"ק ה'דברי יואל' מסאטמר ז"ע כאשר שאלו אותו רבי, מי הוא זה אשר ראוי שיגישו לו קוויטל, פתקא דרחמי', והשיב: "כאשר תיכנסו לבית המדרש ותראו יהודי המפשיל שרוולו בשביל להניח תפילין של יד, ועל זרועו תראו חקוק מספר שקעקעו בו הרשעים הארורים בעת המלחמה; יהודי כזה אשר שרד את התלאות הנוראות ובכל זאת נותר איתן באמונתו הטהורה - הוא זה אשר ראוי להניח לפניו קוויטל, הוא יש בידו לפעול".

על האמונה החזקה של בני ישראל בבוראם גם בתוך צר ומצוק, בתוככי הגיהינום הנאצי, נוכל ללמוד מעדותו של מורי ורבי הרה"ק ה'שפע חיים' מצאנז קלויזנבורג ז"ע שהיה אומר - והדברים המה לימוד זכות הגדול ביותר שאפשר ללמד על בני ישראל אשר מחזיקים בבורא ובתורתו בכל עת ועידן, גם בעידנא דריתחא - אשר פחות משבוע ימים לאחר ששחררו את המחנות ובני ישראל יצאו משבי לפדות, כבר הספיקו בחורי חמד ששרדו את התופת, לכתוב ולהעלות על גבי הכתב שתי מסכתות שלימות מהש"ס אותן כתבו על פי זכרונם בלבד - עד כדי כך היו חבובים ודבוקים בתורה, שאפילו המלחמה הנוראה על כל תלאותיה הרבות, לא הצליחה להשכיח מהם את תורתם ולא הצליחה לנתק אותם מבוראם¹.

זו מהותם של בני ישראל החבובים ודבוקים בקונם. ראיתי פעם צילום של תלמוד בבלי אשר הודפס באירופה שישים יום לאחר השחרור. שישים יום קודם לכן עוד ירו ליהודים בראשיהם, וכעבור חודשיים בלבד כבר הדפיסו מחדש את התלמוד-בבלי. אשרי העם שככה לו. אשרי המלך שאלוהים בניו. כאשר הגיעו האמריקאים ל'בוכנוואלד', שם היו מחנות רבות של עקורים, עטו עליהם היהודים הניצולים והדבר הראשון שהם ביקשו ואלו ייחלו היה 'כיפה', שיוכלו לכסות את ראשיהם בכיפה כדת. אחד החיילים האמריקאיים היה לו כובע קש רחב (כמבוס של בני מקסיקו) והוא העניק את כובעו

של 'מסעות הצלב', כאשר היו המרצחים עוברים ממקום למקום וממחוז למחוז וטובחים ללא רחם, אנשים, נשיף וטף. כמחצית מיהודי אירופה נטבחו בדם קר במהלך מסעות הצלב. ה' יקום דמם.

תלאה בפני עצמה היתה בעת גירוש ספרד, כאשר חמש מאות אלף יהודים יצאו מספרד ומפורטוגל בעת הגירוש הגדול והועידו פניהם להולנד או לארץ-הקודש. מתוך חצי מיליון יהודים, רק כשלושים אלף הצליחו לשרוד את כל מסע התלאות הבלתי פוסק. הם מתו בדרך החתחתים שעברו, חלקם טבעו בימים ובנהרות עלי אורח, יש מי שנפל בשבי בידי שבטים באפריקה אשר בהמשך מכרו אותם לעבדים ולשפחות ויש מי שהצליח לברוח אל פולין או רוסיה². אבל מעטים מאוד ניצלו, שכן כאמור קרוב לחצי מיליון יהודים נרצחו. ולמרות התלאות הרבות שעברה האומה היהודית - שאין לך כל אומה אחרת בעולם שעברה אפילו חלק קטן מהתלאות הרבות הללו - עדיין מתקיים בנו 'מקומי מעפר דל, מאשפות ירים אביו', והקב"ה צועד עמנו בכל צער וצער, על כל צעד ושעל.

חבוקה ודבוקה בך

ולמרות שכבר כלו כל הקיצים שהיו מחשבים וכל הזמנים שהיו בטוחים ששישי יפציע בהם, נכובו, עדיין מחדש הבני יששכר לרוב קדושתו שמחויבים אנו להאמין שיקויים בך, הגם שכבר חרף ועבר הזמן.

וכמה עלינו ללמוד להתחזק באמונה מכל אותם אודים מוצלים מאש אשר שרדו את התופת הנאצית (למרות שבימינו הם כבר פוחדים והולכים), הם אלה אשר ראו את התקומה הניסית בעיניהם. אם נשאל את מי שזכה להינצל מרוע המחנות, האם באותם ימים נוראים, כאשר ראה את המוות כמו עיניו, כאשר היה ברור לכולם שסוף החיים הגיע וזה רק עניין של שעות ספורות או ימים בודדים עד שכולם ייפכו למאכלת אש. אם באותה שעה היה מישהו מבשר לו:

"דע לך שאתה עתיד לחיות עוד שנים רבות, ולא עוד, אלא שתזכה להיות עלטער זיידע ולרקוד בשמחה בכלולותיהם של צאצאי צאצאין וצאצאיהם, כאשר בניך מקיפים אותך בגיל, כשתילי זיתים סביב לשולחןך, חמש מאות מספרם, הודם והדרם".

אם היו אומרים כן ליהודי בתוך התופת, לא היה חושב לרגע שעוד יתכן כדבר הזה. אולם הם התחזקו באמונתם

1 בקריית 'ישמח משה' התגורר יהודי, אוד מוצל מאש, שלא היה תלמיד-יחם וידוע ספר גדול, אולם על לשונו היו שגורים תמיד ששה דפים ממסכת כתובות, גמרא, רש"י ותוספות, על בורים. כאשר היה מבאר את ידיעתו בששת דפי גמרא הללו דווקא ומספר שלאחר שזכה להינצל מהשוואה הארורה, הוא הרגיש רגש המציף אותו בכך שהוא יהודי, בן לעם הנבחר, והוא זכה להינצל מאויביו. והגיע למסקנה שרק עם התורה הקדושה הוא יוכל להמשיך לחיות את חייו, כך התיישב משך למעלה מחודש ימים, עד ששינן סוגיה שלימה במסכת כתובות, ששה דפים גמורים, ובתורה זו אשר למד ושינן, הוא החיה את נפשו ובהם גם החזיק את נפשו עד אחרית ימיו.

ה משפחתנו מצד כ"ק מרן אאדמו"ר ז"ע, מתייחסת לגזעם של אותם גולים מספרד. בייחוס אשר כתוב בידיו ומעפיל עד לבעל המאור, ממאורי יהדות ספרד.

בירמיה (פא, 15) כתיב: "הנה ימים נאום ה' ונבנתה העיר אה' ממגדל חננאל שער הפנה", והנה תיבת 'באים' הוא קרי ולא כתיב, כלומר, בכתוב עצמו כתוב 'הנה ימים נאום ה' אולם כאשר קורים את הכתוב, מוסיפים תיבת 'באים', לאמור: 'הנה ימים באים נאום ה'', ועל תיבה זו מחשבה הבני-יששכר וכותב: **ואחשבה לדעת דהנה הזמן נברא בכל עת ובכל זמן, למשל אחרי ככלות השנה הנה השנה ההיא חוזרת אל נרתיקה, ונשפע מעולם העליון למעלה מן הזמן אל תחת הזמן שנה אחרת, כלומר, כאשר שנה מסתיימת, היא שבה אל נרתיקה בעולם העליון ואין כל הכרח ששנה חדשה תבוא לעולם, מדי סוף זמן מסוים, יכול הזמן ההוא להסתיים. כאשר תמה שנת תשע"ט, יכול היה הזמן והעולם להיגמר אלולא הקב"ה השפיע מחדש שנה חדשה, שנת תש"פ.**

והנה נרמו לנו כדברי הנביא כתיבת 'באים' שלא נכתב בגוויל באותיות, להורות שאותו הזמן אשר בו הקץ לא יבוא בגבול הזמן מעולם העליון רק כאשר יבוא, כלומר, כל אותן השנים אודותיהן התנבאו צדיקי הדורות שהן שנים המסוגלות לפקודת הגאולה, את השנים הללו עדיין לא השפיע הקב"ה לעולם ועדיין לא הגיעו. ובע"ה בשנת תש"פ, כאשר מלך המשיח יגיע, ישפיע הבורא בבת אחת את כל אותן השנים עליהן התנבאו צדיקי הדורות. ממילא תבין דהשנים אשר דברו חכמים ברוח קדשם, עדיין השנה הזאת נשארה בגבהי מרומים עד אשר יבוא הזמן, ועל כן לא נכתב 'באים' בכתב, כי עדיין לא באה העת, אך כשיבוא הזמן אז ויהיה בכתב ובגוויל שאז תתגלה עת הגאולה הנה ימים באים, ויתראה לעין כל שבכל דברי הנביאים והחכמים קיימים, הן מאוד הדבר, הנה כתבתי לך ברמו פרט אחד הנלע"ד, אבל הש"י הוא היודע האיד יקויים הכל, ועלינו להאמין באמונת אומן ודבר אלוקינו יקום לעולם, בין והתבונן.

ויהא רעוא שכבר במהרה בימינו בקרוב נזכה לראות את משיח צדקנו המפציע ובא לגאלנו, באלו הגופים, אמן ואמן.

שעות רבות וכסף רב מוכנסות בעריכת הגליון שיצא בטוב טעם ודעת ובשפה ברורה, לכן פונים אנו בבקשה לכל אנ"ש לקחת חבל בנעימים ולהשתתף בהוצאות להפצת הדא"ח. ונאה הדבר ומקובל לתרום בעידן דחדוותא בעת שמחה או לעיני יקיריכם אנא צרו קשר עם המכון ושאו את נדבת לבכם

לקבלת הגליון כל שבוע באימייל שלחו הודעה ל: dtsassov@gmail.com

לקלויזנבורג'ער רב ז"ע אשר הלך עם כובע זה לראשו ואף לא אבה להחליפו גם כעבור ימים אחדים כשחסידיה השיגו עבורו כובע אחר, בהטעימו בחייו: "זהו ארבי'שע הוט, רחב תיגורה..."

כאשר מתבוננים בכל האמור. ביהודים שאיבדו את כל הדיק להם. יהודים שסיימו שנות סבל ותלאה נוראות ביותר אשר אי אפשר להשיגן בכלל. הרי ברגע בו השתחררו מיד רצו אל אביהם שבשמים. לא אוכל שאלו, אלא כיפות, טליתות. הם השתוקקו לספרי קודש, לסידורי תפילה, לגמרות קדושות. נפשם כמהה ללימוד התורה, לחיות בטללי תלמוד.

וכשאנו מתבוננים באמונתם הפלאית של אבותינו, אודים מוצלים מאש, יכולים להתחזק באמונה ולהבין שעלינו להאמין גם במה שלא נראה כמציאות. וכפי שממשיך הבני-יששכר וכותב על כך שעדיין צריכים להאמין בכל הקיצים שקבעו צדיקים, למרות שכבר חלף ועבר זמנם וכלשון קדשו: הנה רחוק הדבר משכילינו איד יבול דבר זה להתקיים, ואת נשים אל ליבנו כשתהיה הגאולה במהרה בימינו יתגלה לנו האיד יקויים הכל וכן בכל שאר הקיצים, הן הדבר.

השנים תושפענה כאחד

נחתום את הדברים בהמשך דברות קדשו של הבני-יששכר:

והנה אניד לך פרט אחד דכבר את אשר עם לבני בכדי לנחם נפשות הענומים ולחזק האמונה, הנה

באותה תקופה הרת גורל היה הרה"ק מצאנו קלויזנבורג ז"ע מוסב את צדי הדרכים בכל אדמת גרמניה ואוסף גוויתיהם של יהודים שפורזות היו בשולי אורה, יהודים אשר מתו במהלך המלחמה הנוראה וצעדיות המוות האכזריות. הרבי לא חס על כבודו והלך בכבודו ובעצמו ברכב צבאי, הוא גמע קילומטרים לרוב במטרה לתור אחרי גווית של יהודים ולקבורם בקבר ישראל.

עדות זו שמועתי בעצמי מפה קדשו. היה זה כאשר זכיתי לנסוע יחד עמו ברכבו למקום מסוים. תוך כדי נסיעה טעה הנגה והשתמש בצורה שאינה נכונה עם מוט ההילוכים ברכב. הרכב נה נסענו בלם ולא המשיך לנסוע. פנה הרבי אל הנגה והסביר לו איך בדיוק עליו להניע את מוט ההילוכים על מנת שהרכב ייסע. הרבי הסביר לו כאלו היה נהג וותיק ורגיל. העזתי לשאול את מה קדשו 'האם הרבי יודע לנהוג' ואז סיפר לי על התקופה בה נהג רבות במטרה קדושה להביא עוד ועוד יהודים שנרצחו על קידוש ה', אל קבר ישראל.

הפצת הדא"ח לזיכוי הרבים - כל הזכויות שמורות ©

יו"ל ע"י "מכון נועם אמרים" סאסוב
רח' קדושת יו"ט 1, קרית ישמח משה, גני תקווה
טל: 03-736-1653 | פקס: 052-768-8014
dtsassov@gmail.com